Němčina

učebnice s hrami, testy a řešením
pro gymnázia a SŠ · cesta k maturitě

1.
ročník

Ää Öö Üü ß

Tschüss!

mit dem neuen Rad

ich würde gern

A2

Brnkačka
www.skoly.kreativni-mozek.cz

Publikace nemá schvalovací doložku MŠMT.
Je určena k procvičování učiva ve škole i doma.

Hallo! Já jsem Brnk – trsátko, které ví, že s dobrým fíglem je všechno brnkačka. Na střední škole navážeš na němčinu ze základky (úroveň A2) a krok za krokem se posuneš k úrovni B1, na které je maturita. Čekají tě vedlejší věty, skloňování přídavných jmen, e-maily, reálie Německa, Rakouska a Švýcarska a první úlohy ve stylu maturitního testu.

Jak s Brnkačkou pracovat

🎸 **Brnk vysvětluje**
Nové učivo krok za krokem, s příklady a fígly.

✏️ **Zkus si to**
Cvičení od lehčího k těžšímu. Piš přímo do knížky.

🎲 **Hrajeme si**
Tajenky, spojovačky, hlavolamy – učení, které baví.

⭐ **Brnkni si test**
5 otázek na konec kapitoly. Máš 5 bodů? Brnkačka!

✅ **Umím to?**
Vybarvi smajlíka podle toho, jak ti to jde.

🏆 **Velký test a diplom**
Po každém pololetí. Na konci tě čeká diplom.

💡 **Pro rodiče a učitele**

Kapitoly jdou v pořadí, jak se učivo obvykle probírá během roku (měsíc je u každé kapitoly). Výklad a zadání úloh jsou česky jako v didaktickém testu z němčiny, texty, příklady a položky úloh německy. Úlohy ve stylu maturity jsou původní – nejde o testy CERMAT; úlohy pravda/nepravda se značí P/N. Úlohy označené 🎧 jsou na poslech; texty k předčítání jsou vzadu v oddílu „Texty k poslechu“. Základem je spisovná němčina Německa podle platných pravidel pravopisu, rakouské a švýcarské varianty uvádíme jako zajímavost. Postavy, příběhy, e-maily a inzeráty v úlohách jsou smyšlené; fakta o zemích a svátcích jsou ověřená. U každé kapitoly jsou výstupy RVP G a požadavky katalogu k maturitě – přehled je na konci knihy, stejně jako řešení všech úloh. Při tvorbě knihy jsme využili umělou inteligenci (AI); obsah prošel kontrolou správnosti. Podrobnosti najdete v tiráži na konci knihy.

Obsah

1. pololetí

1 Darf ich mich vorstellen? 2
2 Präsens und Perfekt – Wiederholung 7
3 Familie und Beziehungen 12
4 Nebensätze: weil, dass, wenn, ob, als 18
5 Wohnen in der Stadt und auf dem Land 23
6 Eine E-Mail an einen Freund 28
7 Schule und Bildung in D-A-CH 33
8 Adjektivdeklination 38
9 Advent und Weihnachten in D-A-CH 43
10 Essen und Trinken 48
11 Gesundheit und Sport 53
12 Hörverstehen für die Maturita I 58
🏆 Velký test – 1. pololetí 63

2. pololetí

13 Freizeit und Hobbys 64
14 Erzählen im Präteritum 69
15 Einkaufen und Dienstleistungen 74
16 Ostern und Frühlingsbräuche 79
17 Reisen und Verkehr 84
18 Bilder beschreiben 89
19 Leseverstehen für die Maturita I 94
20 Natur und Wetter 100
21 Medien und Kommunikation 105
22 Wiederholung: A2 geschafft! 110
🏆 Velký test – 2. pololetí 115
🎓 Diplom 116
📋 Přehled učiva podle RVP G a maturity 117
🎧 Texty k poslechu 120
✔️ Řešení 124
ℹ️ Tiráž 130

KAPITOLA 1 · 🗣️ MLUVENÍ A KOMUNIKACE

Darf ich mich vorstellen?

🗓️ září · RVP G: G-DCJ-3-02 · G-DCJ-2-05 · maturita: MZ-NJ-UI-03 · MZ-NJ-UP-02 · MZ-NJ-T-01

První týden na gymnáziu: nová třída, noví spolužáci a v němčině možná i nový vyučující, který chce hned vědět, kdo jsi. *Wie heißt du?* zvládne každý. Ale umíš se zeptat, odkud kdo je, co ho baví a proč si vybral tuhle školu – a nesplést si přitom *du* a *Sie*? V první kapitole si zopakuješ otázky a přítomný čas ze základky a zjistíš, kde stojíš.

🎯 V této kapitole se naučíš

- tvořit otázky s tázacím slovem (*W-Fragen*) i otázky typu ano/ne (*Ja/Nein-Fragen*)
- správně tykat a vykat: *du*, *ihr*, *Sie*
- časovat pravidelná slovesa a *sein*, *haben* v přítomném čase (*Präsens*)
- představit sebe i spolužáka a napsat krátký osobní profil

🎸 Brnk vysvětluje

Na střední škole navazuješ na němčinu ze základní školy (úroveň A2). Než přidáme nové učivo, upevníme základ každého rozhovoru – **otázky**. Německá otázka má pevný slovosled a dá se naučit jako vzorec.

typ otázky	slovosled	příklad
s tázacím slovem (*W-Frage*)	tázací slovo + **sloveso** + podmět …	*Woher kommst du? · Was machst du gern?*
ano/ne (*Ja/Nein-Frage*)	**sloveso** + podmět …	*Wohnst du in Liberec? · Hast du Geschwister?*
s modálním slovesem	(tázací slovo) + **modální sloveso** + podmět … infinitiv na konci	*Kannst du gut kochen? · Was möchtest du später werden?*

tázací slovo	česky	tázací slovo	česky
wer? · wen? · wem?	kdo? · koho? · komu?	*wann? · wie lange?*	kdy? · jak dlouho?
was?	co?	*wie? · wie alt?*	jak? · kolik let?
wo? · woher? · wohin?	kde? · odkud? · kam?	*wie viel? · wie viele?*	kolik? (nepočitatelné · počitatelné)
warum?	proč?	*welcher, welche, welches?*	který, která, které?

⭐ Zapamatuj si

Určité sloveso stojí v otázce s tázacím slovem **na 2. místě**, v otázce ano/ne **na 1. místě**. Na otázku ano/ne odpovídáš *Ja* nebo *Nein* – ale na **zápornou** otázku odpovídáš kladně ***Doch***: *Hast du keine Geschwister? – Doch, ich habe einen Bruder.*

osoba	wohnen	arbeiten	heißen	sein	haben
ich	*wohne*	*arbeite*	*heiße*	*bin*	*habe*
du	*wohnst*	*arbeitest*	*heißt*	*bist*	*hast*
er, sie, es	*wohnt*	*arbeitet*	*heißt*	*ist*	*hat*
wir	*wohnen*	*arbeiten*	*heißen*	*sind*	*haben*
ihr	*wohnt*	*arbeitet*	*heißt*	*seid*	*habt*
sie, Sie	*wohnen*	*arbeiten*	*heißen*	*sind*	*haben*

komu	zájmeno	příklad
jednomu kamarádovi, spolužačce, členovi rodiny	*du*	*Woher kommst du?*
více kamarádům nebo spolužákům najednou	*ihr*	*Woher kommt ihr?*
dospělému, kterého neznáš, vyučujícímu, úředníkovi (jednomu i více)	*Sie* – vždy velké S	*Woher kommen Sie?*

🧩 **Příklad: Zeptej se na zvýrazněnou část: *Jonas wohnt in Dresden.***

1. Ptáš se na místo, **kde** Jonas bydlí → tázací slovo *wo*.
2. Sloveso na 2. místo, podmět hned za něj.

✔️ ***Wo wohnt Jonas?***

🧩 **Příklad: Na výměnném pobytu se chceš zeptat paní z partnerské školy, jestli mluví česky.**

1. Neznámé dospělé vykáš – *Sie*; sloveso má stejný tvar jako u *sie* (oni): *sprechen*.
2. Otázka ano/ne: sloveso na 1. místě, za ním podmět.

✔️ ***Sprechen Sie Tschechisch?***

💡 **Fígl**

Všechna tázací slova začínají na **W** – proto *W-Fragen*. Pozor na záměnu: ***wer* = kdo**, ***wo* = kde**. Pomůcka: *wo* jako *der* ***O****rt* (místo). *Wo****her*** = odkud (k nám), *wo****hin*** = kam (pryč od nás).

⚠️ **Pozor, past!**

Wo du wohnst? ✕ → *Wo wohnst du?* ✓ · *Wie alt hast du?* ✕ → *Wie alt bist du?* ✓ · *Hast du kein Fahrrad? – Ja, ich habe eins.* ✕ → *Doch, …* ✓ · *Ich lerne mich Deutsch.* ✕ → *Ich lerne Deutsch.* ✓ · vyučujícímu *Hast du Zeit?* ✕ → *Haben Sie Zeit?* ✓

Viktorie (Viki) a Tobiáš chodí do 1. ročníku gymnázia v Liberci. Jejich škola má partnerskou školu v Drážďanech a první online setkání právě začíná:

Jonas: Hallo! Ich bin Jonas, ich bin 16 und komme aus Dresden. Und wer seid ihr?
Viki: Hallo, Jonas! Ich heiße Viktorie, aber alle sagen Viki. Und das ist Tobiáš.
Tobiáš: Hi! Freut mich. Wohnst du direkt in Dresden?
Jonas: Ja, mitten in der Stadt. Und ihr? Wohnt ihr beide in Liberec?
Viki: Ich schon, aber Tobiáš wohnt in einem Dorf und fährt jeden Tag mit dem Bus zur Schule.
Jonas: Ach so. Und warum lernt ihr Deutsch?
Tobiáš: Mein Vater arbeitet oft in Deutschland, und ich möchte später vielleicht in Dresden studieren.

✏️ Zkus si to

od lehčího k těžšímu

1 Vyber správné tázací slovo (A, B, nebo C).

a. _____ kommst du? – Aus Ostrava.
(A) Wo (B) Woher (C) Wohin

b. _____ fährst du in den Ferien? – Nach Österreich.
(A) Wohin (B) Woher (C) Wann

c. _____ ist das? – Das ist mein Cousin Felix.
(A) Was (B) Wer (C) Wen

d. _____ Geschwister hast du? – Zwei, einen Bruder und eine Schwester.
(A) Wie viele (B) Wie oft (C) Wann

e. _____ lernst du Spanisch? – Meine Mutter kommt aus Spanien.
(A) Wann (B) Warum (C) Wie

f. _____ beginnt der Unterricht? – Um acht Uhr.
(A) Wie (B) Wo (C) Wann

2 Sestav ze slov otázky. Pozor na místo slovesa.

a. du / wohnst / wo

b. Haustiere / du / hast

c. ihr / macht / was / am Wochenende

d. Sie / sprechen / Englisch

e. kannst / du / spielen / Gitarre

f. möchtest / was / werden / du / später

3 Doplň sloveso v závorce ve správném tvaru přítomného času.

a. Woher _____ ihr? (kommen)

b. Mein Bruder _____ in einem Hotel in Brno. (arbeiten)

c. _____ du schon sechzehn? (sein)

d. Wie _____ deine Deutschlehrerin? (heißen)

e. Wir _____ heute leider keine Zeit. (haben)

f. _____ Sie Kinder, Frau Berger? (haben)

g. Was _____ du in deiner Freizeit? (machen)

h. Ihr _____ wirklich gut Deutsch! (sprechen)

4 **Jak se zeptáš? Vyber vhodnou otázku.**

a. Ptáš se nového spolužáka, kde bydlí.

(A) Wo wohnst du? (B) Wo wohnen Sie? (C) Wo wohnt ihr?

b. Ptáš se dvou kamarádek z Drážďan, jestli mají v sobotu čas.

(A) Hast du am Samstag Zeit? (B) Habt ihr am Samstag Zeit? (C) Hat sie am Samstag Zeit?

c. Ptáš se ředitele partnerské školy, jestli mluví česky.

(A) Sprichst du Tschechisch? (B) Sprecht ihr Tschechisch? (C) Sprechen Sie Tschechisch?

d. Poprvé mluvíš s maminkou kamaráda a ptáš se, jak se má.

(A) Wie geht's dir? (B) Wie geht es Ihnen? (C) Wie geht es euch?

e. Kamarád se ptá: *Hast du keine Geschwister?* Ty máš sestru.

(A) Ja, ich habe eine Schwester. (B) Nein, ich habe eine Schwester. (C) Doch, ich habe eine Schwester.

5 **Přečti si profil Jonase na webu výměnného pobytu partnerských škol.**

Hallo, ich bin Jonas!
Ich bin 16 Jahre alt und wohne mit meiner Mutter, ihrem Partner Markus und meinem kleinen Halbbruder Paul in Dresden. Paul ist fünf und manchmal ziemlich laut, aber wir verstehen uns gut. Mein Vater lebt in Leipzig, und ich besuche ihn oft am Wochenende.
Ich gehe in die zehnte Klasse eines Gymnasiums. Meine Lieblingsfächer sind Geschichte und Informatik. Mathe finde ich schwer, aber wir haben einen tollen Lehrer, und er erklärt alles sehr geduldig. Seit diesem Schuljahr lerne ich in einem Nachmittagskurs Tschechisch. Die Sprache ist für mich ziemlich schwierig, besonders die Aussprache!
In meiner Freizeit spiele ich Basketball in einem Verein. Wir trainieren zweimal pro Woche, und am Samstag haben wir oft ein Spiel. Außerdem fotografiere ich gern, am liebsten die Elbe am Abend. Im Sommer fahre ich auch oft mit dem Rad an der Elbe entlang.
Meine Freunde sagen, ich bin hilfsbereit und lustig, aber manchmal ein bisschen chaotisch. Das stimmt leider – ich vergesse oft meinen Schlüssel!
Warum mache ich beim Austausch mit Liberec mit? Ich war erst einmal in Tschechien, mit meiner Klasse in Prag. Jetzt möchte ich auch andere Städte kennenlernen und neue Freunde finden. Später möchte ich vielleicht Informatik studieren, vielleicht auch im Ausland. Wer hat Lust auf ein Videogespräch? Schreibt mir!

6 **Přečti si Jonasův profil ještě jednou. Rozhodni, zda je tvrzení pravdivé (P), nebo nepravdivé (N).**

1. Jonas wohnt bei seinem Vater in Leipzig.	P	N
2. Jonas und sein Halbbruder verstehen sich gut.	P	N
3. Jonas findet Mathe schwer.	P	N
4. Jonas lernt seit diesem Schuljahr Tschechisch.	P	N
5. Jonas trainiert dreimal pro Woche Basketball.	P	N
6. Jonas war noch nie in Tschechien.	P	N

7 **Napiš německy svůj profil pro web výměnného pobytu (100–120 slov). Uveď: 1) základní údaje o sobě a rodině, 2) školu a oblíbené předměty, 3) co děláš ve volném čase, 4) jaký/jaká jsi, 5) proč se chceš výměny zúčastnit – a polož čtenářům jednu otázku.**

🎲 Hrajeme si

Najdi někoho, kdo… Napiš německy otázku, ptej se spolužáků a zapiš jméno toho, kdo odpoví *Ja*.

Najdi někoho, kdo…	tvoje otázka	jméno
umí hrát na hudební nástroj	_____	
má domácí zvíře	_____	
jezdí do školy vlakem	_____	
dnes vstával/a před šestou	_____	
chce jednou studovat v zahraničí	_____	

⭐ Brnkni si test

5 bodů · 5 = brnkačka! · 3–4 = skoro · 0–2 = zkus kapitolu znovu

1. Která otázka je správně?
   (A) Wie alt hast du? (B) Wie alt bist du? (C) Wie alt du bist?
2. Doplň: *Woher* _____ *ihr?*
   (A) kommt (B) kommen (C) kommst
3. Jak se zeptáš paní profesorky z Rakouska, jestli mluví anglicky?
   (A) Sprichst du Englisch? (B) Sprecht ihr Englisch? (C) Sprechen Sie Englisch?
4. Kamarád se ptá: *Hast du kein Fahrrad?* Kolo máš. Co odpovíš?
   (A) Ja, ich habe ein Fahrrad. (B) Doch, ich habe ein Fahrrad. (C) Nein, ich habe ein Fahrrad.
5. Na kterou otázku odpovíš *Aus Brno*?
   (A) Woher kommst du? (B) Wohin fährst du? (C) Wo wohnst du?

✅ Umím to?

vybarvi

Ich kann W-Fragen und Ja/Nein-Fragen richtig bilden. 😀 🙂 😕

Ich kann Personen richtig mit du, ihr oder Sie ansprechen. 😀 🙂 😕

Ich kann mich und andere vorstellen und ein kurzes Profil schreiben. 😀 🙂 😕

🖥️ Otázky a představování si procvičíš i online. → skoly.kreativni-mozek.cz